

VINERI • 29 IULIE 2011 • ANUL LXI NR. 30

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

*Dansurile populare din Micherechi au impresionat publicul julan
„Pentru că ei sunt viitorul acestei comunități...”
Rugă de ploaie, un obicei străvechi la Chitighaz*

CALENDAR ORTODOX

- 1 august, luni – Scoaterea Sf. Cruci; Sf. 7 Mc. Macabei (Începutul Postului Adormirii Maicii Domnului).
2 august, marți – Aducerea moaștelor Sf. Întâiul Mc. și Arhid. Ștefan; Binecred. Împ. Justinian cel Mare.
3 august, miercuri – Cuv. Isaachie, Dalmat și Faust; Sf. Mironosiță Salomeea.
4 august, joi – Sf. 7 tineri din Efes; Aducerea moaștelor Cuv. Mc. Evdochia.
5 august, vineri – Înainteprăznuirea Schimbării la Față a Domnului; †) Cuv. Ioan Iacob de la Neamț.
6 august, sâmbătă – (†) Schimbarea la Față a Domnului (Pobreenia) (Dezlegare la pește).
7 august, duminică – †) Cuv. Teodora de la Sihla; Sf. Mc. Narcis, Patr. Ierusalimului.

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„La Micherechi muncile de recoltare sunt în toi. Spre satisfacția membrilor cooperativei agricole, recolta din acest an este satisfăcătoare. Planul prevăzut este de 11 q pe iugăr. După cum se prezintă cultura de grâu, se poate conta pe o medie de 12–13 q. Există însă, spre mândria cooperativelor, tarlale pe care recolta este de 20 de q. Din cele 2200 de iugăre semănate cu cereale, pe o suprafață de 1800 de iugăre a fost semănat grâu, pe 400 de iugăre amestec de orz cu grâu. Recoltarea amestecului cerealier a fost terminată în 15 iulie, și tot la această dată au fost recoltate 1100 de iugăre de grâu. După cum ne asigură brigadierii cooperativei, terminarea lucrărilor de recoltare vor fi încheiate (în cazul când timpul rămâne favorabil) la 1 august.” (Bilanțul muncii pe ogoarele din Micherechi, Foaia Noastră, Nr. 15, 1 august 1971, pag. 1)

Acum 30 de ani

„Și în vara aceasta, un autobuz panoramic a pornit pe cinci zile cu profesorii în România vecină prietenă, pe traseul Oradea–Carei–Satu Mare–Baia Mare–Sighetul Marmăției–Borșa–Vatra Dornei–Bistrița–Dej–Cluj–Jilău–Ciucea–Oradea–Berettyóújfalú. Aproape o săptămână au putut admira cei 46 de profesori me-leagurile minunate, peisajele pline de varietate și frumusețe. A fost, în primul rând, meritul ghidului, că profesorii au acumulat multe impresii și au văzut tot ce era demn de văzut, de vizitat și de admirat pe acest traseu. Mulți dintre profesori au văzut acum pentru prima dată Muzeul „Țării Crișurilor” sau vestigiile memoriale ale poetului Ady la Oradea, frumusețea castelului din Carei.” (Impresii dintr-o excursie în România, Pe drumuri de munte, prin peisaje de neuitat, autor: I. V., Foaia Noastră, Nr. 31, 2 august 1981, pag. 3)

Acum 10 ani

„Din Foaia românească am aflat că în această vară se va organiza la Balaton o tabără pentru elevii care aparțin minorităților din Ungaria. Și eu m-am prezentat, împreună cu fratele și vărul meu. Am rămas surprinși când am aflat că, în afară de noi trei, din școlile românești nimeni altcineva nu s-a prezentat. Cu mare bucurie am pornit la drum în ziua de 16 iunie. Am ajuns cu bine la Zánka și imediat am pornit la scăldat. După cum ne-am dat seama mai târziu, am făcut foarte bine, deoarece după scurt timp vremea s-a cam stricat.” (Am fost la Zánka, autor: Nora Ardelean, Foaia românească, Nr. 29, 20 iulie 2001, pag. 8)

Medgyesegyháza

Festivalul Lubeniței

Pentru a XVII-a oară se va organiza, în perioada 5–7 august, Festivalul Lubeniței la Medgyesegyháza. În programul celor trei zile vor figura concursuri distractive și sportive pentru diferite generații, concerte de muzică ușoară. În ziua de sâmbătă, 6 august, după masă de la ora 15.00, vor fi organizate programe culturale românești. În cadrul programului românesc, echipa de dansuri din Bichișciaba va prezenta dansuri populare româ-

nești, maghiare și slovace. Autoguvernarea românească din oraș a invitat

pentru acest festival și delegații din Țiria și Valea Ierii. A.C.

Moneasa

Festivalul Clătitorilor

Stațiunea arădeană Moneasa va găzdui, în zilele de 30 și 31 iulie, cea de-a XI-a ediție a tradiționalului festival al clătitorilor. Orga-

nizatorii au anunțat că vor veni cu surprize care vor evidenția ediția din acest an. Sloganul ediției cu numărul XI va fi „clătite ves-

tite”, oarecum în ton cu tradiția instaurată la Moneasa de mai bine de un deceniu în jurul gustoaselor preparate. Inedit va fi faptul că anul acesta, la Moneasa va funcționa și o veritabilă școală pentru a-i învăța pe cei dornici să prepare clătite. Organizatorii se așteaptă ca peste 10.000 persoane să vină să deguste clătitele festivalului. Însă festivalul clătitorilor va însemna mai mult decât un deliciu gastronomic. E.I.

Din fototeca de 60 de ani a Foii românești

Gheorghe Dulău face propagandă la Foaia Noastră, în anul 1978

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Dansatorii din Micherechi oferă un spectacol turiștilor din Iula (foto: Rita Pătaș)

Tot mai apăsător și, din păcate, și molipsitor e gândul că, încet-încet, comunitatea românilor din Ungaria se pierde, nu se mai poate face nimic pentru refacerea ei. Ideea organizării unei tabere românești pentru copiii care contribuie la alcătuirea revistei școlii din Micherechi ne poate oferi o speranță și poate contribui la dezmeticirea noastră din starea apatică în care ne aflăm. Când am fost elev, prin anii 1970, și eu am participat la o așa-zisă tabără de lectură românească, care a avut loc la Julia, în căminul școlii românești și de care îmi amintesc cu plăcere.

În prima seară am vizitat tabăra Păpăruș și am fost martor la atmosfera plăcută, destinsă, care era printre copii. Mi-a plăcut că elevii chiar jucându-se sau participând la diferite concursuri învățau românește și, pe neobservate, erau ajutați, corecți să vorbească frumos românește. Organizatorii au făcut o treabă bună în aceste zile de vacanță, când ne-au instruit și ne-au îndrumat copiii. Merită mulțumirile noastre, ale părinților. Copiii sunt sinceri, și ei se destăinuie și mai ușor în familie. Una dintre cele două fete ale mele, care au participat și ele la tabără, mi-a spus: „Așa au avut grijă de noi, ca și de pruncii lor...”

Este un bun început. Poate anul viitor ar fi foarte bine ca tabăra să se organizeze din nou și să se prelungească cu încă o zi. (Gh. Ruja, Micherechi)

Ideea organizării unei tabere pentru copii în curtea Uniunii mi s-a părut a fi una foarte palpitantă. Cu toate că a fost prima încercare de-a noastră să avem grijă de 10 copii zi și noapte, să le realizăm programe cât mai atractive, să le gătim și să le satisfacem toate nevoile, cunoscând majoritatea copiilor participanți, nu ne-am speriat de aceste sarcini. Ba chiar le-am considerat firești. Ceea ce m-a impresionat foarte mult în cele trei zile că micii consăteni de-ai mei – cu toții copii cuminți, res-

„Pentru că ei sunt viitorul acestei comunități...”

pectuoși și ascultători – au fost foarte receptivi la orice inițiativă, chiar și la cele inventate la fața locului, neavând nici noi multe experiențe în acest domeniu. Atunci când astăzi abia mai putem sta de vorbă cu tinerii în limba română, faptul că am vorbit cu „păpăruștii” numai românește, atât la ocupațiile de jurnalistică, cât și la programele sportive, distractive, iar acest lucru n-a însemnat pentru nici unul dintre ei o problemă, a fost pentru mine o revelație deosebită. Acești copii români din Micherechi au aprins în curtea Uniunii o scântie de speranță pentru existența și în viitor a comunității noastre. (Rita Pătcăș)

Am considerat bună inițiativa taberei, o idee originală. Cred că această tabără ne poate ajuta foarte mult la păstrarea și, mai ales, la răspândirea identității de român printre copii. Am vrut să sprijin și financiar copiii, prin oferirea unei cine în seara de joi, le-am gătit așadar mici, carne de porc și de pui la grătar și cartofi prăjiți. Am vrut să folosesc onorariul primit ca membru al Adunării Generale a AȚRU pentru un scop nobil și iată că l-am folosit pentru tabăra

Păpăruș. Mi-a plăcut să văd veselia copiilor, care erau zburdalnici ca niște păpăruși și sunt sigur că s-au simțit foarte bine aici, în tabăra cu corturi. Am fost plăcut impresionat să-i aud vorbind nu numai cu adulții, dar și între ei românește. Ei sunt o lumină a speranței noastre, că poate dintre acești copii câțiva vor rămâne pe linia românească, vor considera esențial să-și mențină identitatea românească și să răspândească importanța acesteia. (dr. Gheorghe Ruja, Julia)

Pentru mine, tabăra Păpăruș, deși nu a fost o tabără de relaxare, ci din contră, a solicitat multă energie din partea tuturor, a fost o experiență deosebită. Copiii au fost cu totul speciali, au pus atât de mult suflet în tot ce au făcut. Această tabără a fost un bun prilej pentru ei de a învăța să lucreze în echipă, să învețe ce înseamnă cu adevărat munca de jurnalist, să-și scrie un jurnal și chiar să realizeze interviuri la televiziune și radio, și toate acestea în limba română. Cred că au învățat foarte multe lucruri, de asemenea, sunt sigură că au înțeles că trebuie să aibă mai mare încredere în ei înșiși, pentru că merită. În

cele trei zile petrecute împreună cu acești copii minunați, bine crescuți și foarte înșuflețiți, mi-am dat seama că am putea face lucruri cu adevărat mărețe, dacă ne dorim din tot sufletul asta și dacă gândim pozitiv cu privire la atingerea scopului propus. Sper că pentru acești mici jurnaliști, cele trei zile de tabără a fost ceva de neuitat, asta nu neapărat pentru momentele de relaxare sau pentru că au fost răsfățați. Le doresc tuturor să aibă succes în tot ceea ce fac și să continue tot așa, pentru că ei sunt viitorul acestei comunități.” (Anca Butar)

Prima ediție a taberei Păpăruș, desfășurată în curtea redacției „Foaia românească”, a lăsat impresii de neuitat pentru mine. O tabără se dovedește a fi distractivă și bine organizată atunci când participanții taberei se simt bine, au programe organizate pe placul lor și se întorc acasă cu multe-multe satisfacții. Această tabără s-a dovedit a fi bine gândită și pregătită, deoarece copiii li s-a asigurat posibilitatea să doarmă în corturi, să-și astâmpere puțin căldura cu apă și să cunoască „lumea” televiziunii, a radioului și a ziarului nostru. În același timp, pot

să spun că, pe lângă momentele trăite cu acești copii din satul meu Micherechi, de care sunt mândră, am petrecut împreună și câteva aventuri. În seara zilei de joi, după plimbarea de la miezul nopții la terenul de joacă din apropierea cetății, două fete mi-au dat de știre că și-au pierdut poșeta cu actele. Speriate, am urcat în mașină, am plecat la fața locului și am început, noaptea la ora 12.30 să căutam „bădanca”. După aproape o oră de căutare, ne-am dat seama că poșeta nu-i acolo unde fetele au lăsat-o. Disperate am sunat acasă la părinți. De la ei am aflat că poșeta o putem prelua la Hotelul Erkel. Cei care au aflat-o, au dat-o la recepție, iar personalul hotelului a pus anunțul pe Facebook. (Ana Cioca)

Tabăra Păpăruș este o dovadă a unității perfecte a ideilor și oamenilor de bună credință, a faptului că iată, se poate... Se poate vorbi cu copiii românești, fără ca să-i complexăm, fără ca să-i obligăm. Exemplul personal contează mai mult decât o mie de avertismente. Se poate (și pe vreme caniculară) să stăm cu ei și să-i învățăm cum să scrie, cum să vorbească, cum să cânte românește. Se poate să stăm cu ei de vorbă, să dezbatem și să înțelegem de ce suntem noi români, de ce suntem altfel decât cei din jurul nostru și de ce este o valoare cultura poporului din care faci parte. Cred că pentru orice școală românească din Ungaria editarea unei reviste școlare în limba română ar fi de bun augur. Publicația ar aduna în jurul ei, vrând-nevrând, o mică echipă, adulți și copii de asemenea, pentru care limba română este cel mai important obiectiv. Tabăra Păpăruș a fost doar o motivație în plus pentru a continua ceea ce a început în primăvara acestui an la școala din Micherechi și, de ce nu, pentru a stimula și alte școli românești din Ungaria să-și creeze propria publicație. (Eva Iova)

Pe scurt...

MASACRU ÎN NORVEGIA

Norvegia încearcă să-și revină după șocul celor două atacuri sângeroase de vineri, 22 iulie. Numărul morților a ajuns la 93. Întreaga țară este considerată de scenariile din mintea criminalului. Norvegianul, descris de anchetatori drept „un fundamentalist creștin”, și-a recunoscut vina pentru ambele masacre. Susține că a făcut totul singur și că a vrut să fie arestat ca să câștige popularitate. *Anders Behring Breivik* se crede un justițiar, comandant al unui nou ordin de cavaleri templieri. Printre personajele care l-au inspirat îl enumeră pe Vlad Țepeș, ca luptător împotriva islamizării Europei.

UNGARIA SE PREGĂTEȘTE
PENTRU VIZITA LUI TRAIAN
BĂSESCU

Secretarul de stat în Ministerul Afacerilor Externe ungar *Németh Zsolt* a anunțat sâmbătă, la Băile Tușnad, că au început pregătirile pentru vizita președintelui României, *Traian Băsescu*, la Budapesta. Prezent la ultima dezbatere a Universității de Vară de la Băile Tușnad, *Németh Zsolt* a declarat că *Traian Băsescu* nu a putut fi prezent la lucrările *Tusványos*, dar șeful statului român urmează să aibă o întâlnire cu *Orbán Viktor* în luna septembrie, la Budapesta.

LEGUMICULTORII
DIN UNGARIA,
COMPENSAȚI DE UE

Legumicultorii din Ungaria ar putea primi 1,5 milioane de euro drept compensații pentru diminuarea pierderilor cauzate de epidemia produsă de bacteria *E.coli*. Ungaria a înaintat pretenții către Comisia Europeană pentru 4.849 de tone de castraveți, ardei, roșii și salată, în valoare de 1,6 milioane de euro, din care – în urma verificărilor – Bruxellesul a acceptat 1,5 milioane în vederea compensării legumicultorilor pentru retragerea produselor devenite nevendabile, scrie *Bruxinfo*. În urma ședinței ce va avea loc în 24 iulie, Comisia va începe plățile în cel mai scurt timp, a promis comisarul european pentru agricultură.

O școală de vară pentru specialiștii
români din afara României

În perioada 4-10 iulie, trei cercetătoare ale Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria au participat la cea de-a VII-a ediție a Școlii de vară din Târgu-Mureș. La cursurile organizate de Centrul de Studii Transilvane al Academiei Române și Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, specialiștii români au dezbătut probleme legate de istoria românilor. Românii din Ungaria au fost reprezentați de directoarea Institutului de Cercetări *dr. Maria Berényi*, lingvista *dr. Ana Borbély* din Budapesta și etnografa *Emilia Martin*, directoarea Muzeului Erkel din Jula. Despre școala de vară care a avut ca temă „Provocările istoriei ca știință și disciplină de învățământ la începutul mileniului trei” am stat de vorbă cu doamna *Emilia Martin*.

– Anul trecut, *Maria Berényi* și cu mine am participat la cea de-a VI-a ediție, așa că am primit invitație și pentru ediția din anul curent. La această școală de vară participă mai ales profesori români de istorie din afara granițelor.

– Ați avut și de data aceasta un program destul de încărcat. În ce a constatat aceasta?

– Înainte de masă programul consta din prelegeri, care au fost prezentate de către specialiști renumiți, profesori de la Universitatea „Petru Maior”, bineînțeles, și colaboratorii Centrului de Studii Transilvane. Aici vreau să-l pomenesc în primul rând pe academici-anul *Ioan Aurel Pop*, pe domnul *Ioan Bolovan*, colaboratorul Centrului de Studii Transilvane și colegii lor, precum și domnul *Cornel Sigmirean*, cancelarul Universității „Petru Maior”, care a ajutat foarte mult în organizarea școlii de vară. Acest eveniment este organizat în fiecare an în alt oraș, anul trecut a avut loc la Oradea, anul acesta la Târgu-Mureș, iar la anul se prevede că va fi organizat la Sibiu.

– Aceste cursuri sunt, de fapt, și o întâlnire a specialiștilor în domeniul istoriei românilor, iar *Dumneavoastră sunteți specialiștii românilor din Ungaria. Ce au însemnat din punct de vedere profesional aceste ocazii?*

– Foarte multe avantaje au aceste școli de vară. În primul rând, avem posibilitatea de a face cunoștință cu istoria și cultura ro-

mânească. Putem învăța foarte mult, fiindcă sunt numeroși specialiști excelenți care prezintă și dezbăt problemele legate de cultura și istoria românilor. În al doilea rând, putem face cunoștință și cu România. Totdeauna se fac excursii bine gândite, ca cei din afara granițelor să cunoască elementele culturii românești. Așa am fost la Reghin, la Sighișoara, am fost la mai multe mănăstiri. Ne-au organizat o excursie și la salina din Turda. Și nu în ultimul rând, pentru noi este cel mai important că noi, românii din afara granițelor putem să luăm legătura unul cu celălalt, putem să ne cunoaștem reciproc, cu toate problemele cu care ne confruntăm. Aici am făcut cunoștință cu românii din Moldova, cu românii din Ucraina și cei din Serbia. Am avut posibilitatea

să cunoaștem cultura și limba lor, dar și situația lor actuală în societate. S-ar putea ca în viitor să colaborăm unii cu alții, fiindcă toți am fost oameni de specialitate, istorici. În fiecare an se prezintă în public și cursanții, au câte o prelegere despre comunitatea lor. Anul acesta, *Maria Berényi* a avut o prelegere despre istoria și cultura românilor în secolul al XIX-lea. Aceasta a fost o prezentare cu proiectare, fiind prezentate personalitățile și clădirile importante din Budapesta care se leagă de istoricul românilor din Ungaria. O colegă din Moldova a vorbit despre istoriografia românilor din Moldova, deci am putut afla despre lucrările legate de istoria și cultura lor. De data aceasta, pentru prima dată a fost reprezentată printr-o colegă și comunitatea românească din Timoc. Ar fi bine dacă aceste experiențe le-ar avea cât mai mulți români din afara granițelor și poate ar fi bine dacă în fiecare an ar participa alții la tabără. Dar bineînțeles, dacă noi vom fi invitați, cu siguranță vom participa și la anul la această școală de vară foarte utilă și organizată în mod excelent, și care este spre folosul tuturor participanților români din afara României.

R. Păcaș

„Gura Satului”, la Macea

Cea de-a XV-a ediție a Festivalului Internațional de Satiră și Umor Sătesc „Gura Satului”, organizat în comuna arădeană Macea se va desfășura în perioada 12-14 august. Ediția din acest an este una jubiliară, fiind sărbătorită 30 de ani de la înființarea acestui festival.

Conform organizatorilor, „Gura Satului” continuă o prestigioasă tradiție a creației și interpretării satirei și umorului de inspirație

populară și își propune să susțină, prin activități și prestații de gen, specifice, acele valori ale amatorilor care se manifestă în domeniul umorului grafic și interpretativ.

Festivalul de la Macea se desfășoară în două secțiuni pe tema umorului popular. Prima secțiune este „Grafica satirică și caricatură”, iar cea de-a doua „Concursul grupurilor, cuplurilor și interpreților individuali”.

I.K.

Excursie imaginară prin istoria și cultura românilor

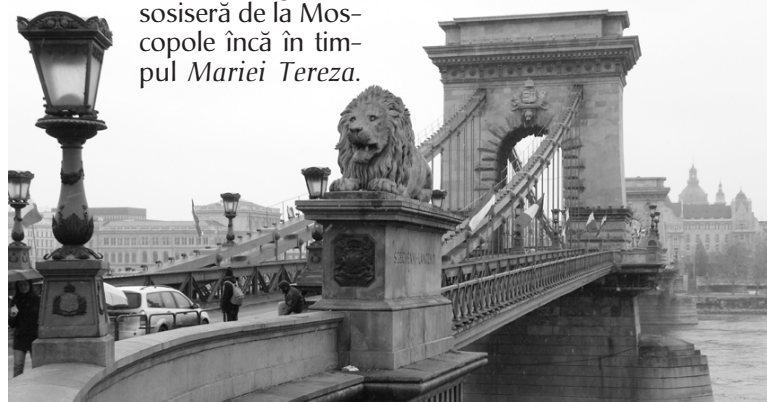
Dragi cititori,

Vă invităm la o excursie mai puțin obișnuită prin Budapesta, pentru a depista acele urme care dovedesc existența culturală a românilor în capitala ungară. Ne va călăuzi istoricul *Maria Berényi*, care ne va propune, de fiecare dată, un imobil, o casă, care a aparținut unor români din Budapesta, care au avut merite importante în păstrarea și sprijinirea limbii și culturii românești. Vă adresăm rugămintea de a încerca să le recunoașteți, să vă documentați ce reprezintă respectiva imagine și să ne împărtășiți și nouă concluzia la care ați ajuns, scriindu-ne la adresa electronică:

foaia@foaia.hu

Palatul Academiei Ungare se află în piața Roosevelt, din Pesta. Familiile macedoromâne au contribuit din plin, cu donații, la realizarea lui. Academia Ungară nu avea un sediu permanent în anii 1850. Academicienii se întruneau încă la Bratislava, iar la Pesta, Academia închiria câteva săli din palatul Naco. În 1859 s-a inițiat o colectă publică, la apelul lansat de contele *Dessewffy Emil*, președintele Academiei din acel timp. Însă, chiar înainte de începerea colectei, pe data de 14 august 1858, un baron de origine macedoromână, a donat optzeci de mii de forinți, aceasta fiind prima și cea mai mare donație pentru ridicarea edificiului Academiei. Pentru recunoașterea meritelor sale, în 1858, baronul a fost ales membru al conducerii Academiei Ungare. Același macedoromân a susținut teatrul național ungar, acordând subvenții chiar și pentru institutul de pensii al teatrului. A susținut material colecția de numismatică a Muzeului Național, precum și pe pictorii maghiari *Izso Miklós* și *Barabás Miklós*.

Strămoșii acestui macedoromân de importanță capitală în cultura maghiară, sosiseră de la Moscove încă în timpul *Mariei Tereza*.

Erau negustori, în special de bum-bac și tutun turcesc, activitate din care au făcut o avere considerabilă. Din averea adunată, au construit o imensă bancă. În 1818, familia macedoromână primește titlul de nobil în Ungaria, din 1832 titlul de baron în Austria. Numele baronului despre care e vorba s-a păstrat pentru posterioritate și datorită faptului că a fost cel mai asiduă susținător al proiectelor contelui *Széchenyi István*. A cumpărat multe moșii în Ungaria, întinderea lor totală făcea concurență domeniilor conților de *Eszterházy*. Avea palate în Viena, la Paris și pe Canale Grande, în Veneția. A sprijinit și Academia grecească din Atena, a asigurat funcționarea Ob-

servatorului astronomic din capitala Greciei. De asemenea, a sprijinit material multe evenimente de binefacere și numeroase inițiative culturale în Ungaria. Găsim numele lui printre sponsorii Muzeului Național, ai Teatrului Național, ai Cazinoului Național, ai bazei Sfântul Ștefan, dar și printre fondatorii și sponsorii unor orfeline, creșe, spitale, bănci, societăți de asigurări. I s-a decernat titlul de cetățean de onoare în Buda, Arad și Seghedin. Numele său rămâne înscris și în lumea literară și științifică, prin editarea ziarului *Budapesti Szemle*. De asemenea, el era mecenatul și abonatul publicațiilor românești din Pesta și din Viena. Printre cele mai impunătoare construcții din Budapesta, la care acest baron de origine macedoromână și-a adus contribuția, este Podul cu lanțuri. Această adevărată operă de artă își îndeplinește prin veacuri misiunea istorică, aceea de a uni cele două orașe surori: Buda și Pesta. Pe pilonul podului s-a încrustat cu litere de aur numele lui *Széchenyi* – și, alături, pe merit, și cel al macedoromânului.

Întrebare: Care este numele acestui baron macedoromân?

Răspunsul la întrebarea din numărul trecut:

Pe moșia familiei nobilului *Nacu* de la Sânnicolau Mare a

fost descoperit, în anul 1799, pe 3 iulie, un valoros tezaur. Comoara a fost găsită de către țărănul sârb *Nera Vuin*, pe când săpa o groapă în curtea casei. Tezaurul este com-

pus din 23 de obiecte din aur, în greutate totală de peste 10 kilograme. În prezent, se află la *Kunsthistorisches Museum* din Viena.

Pe scurt...

BUDAPESTA

Miercuri, 3 august, de la ora 19.00, Institutul Cultural Român din Budapesta difuzează la Clubul de film de la sediul său din Budapesta, 1146, Str. *Izso* nr. 5, filmul românesc „Profetul, aurul și ardelenii” (1978), regia: *Dan Pița*. Filmul este primul western românesc, o producție foarte reușită. În distribuție: *Ilarion Ciobanu*, *Mircea Diaconu*, *Ovidiu Iuliu Moldovan*, *Tania Filip*.

BIHOR

În 6 august, creștinii ortodocși sărbătoresc Schimbarea la față a Mântuitorului *Isus Hristos*. În această zi de sărbătoare, preotul *Cosmin Pop*, parohul mai multor biserici din Bihorul unguresc (*Jaca*, *Peterd*, *Darvaș* și *Veched*), va sluji la biserica din *Jaca*. Duminică, 7 august, va săvârși Sfânta Liturghie la biserica din *Peterd*, pe 14 august la *Jaca*, precum și în toate zilele de sărbătoare care cad în zilele lucrătoare. În duminica din 21 august va sluji pentru credincioșii din *Darvaș*, iar în ultima duminică din luna august va sluji în biserica ortodoxă din *Veched*.

BUDAPESTA

În perioada 10–15 august, la Budapesta va avea loc festivalul internațional *Sziget*, unul dintre cele mai apreciate în circuitul european de gen. Din dorința de a crește vizibilitatea muzicii românești pop-rock sau blues, *ICR Budapesta* a ales ca anul acesta România să fie reprezentată de două nume importante, atât în rock-ul alternativ: *The Mono Jacks*, grup tânăr, promovat printre alții în air-play și concertate live și de *Radio Guerilla*, cât și în blues: *Vali „SirBlues” Răcilă*, unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai blues-ului românesc contemporan. Cei doi invitați din România vor concerta în data de 10 august 2011 după următorul program: *THE MONO JACKS* – scena Europa, ora 15.50, iar *VALI „SIRBLUES” RĂCILĂ* – scena Blues, ora 18.00.

CHITIGHAZ

Pe 13–14 august va avea loc pentru a 5-a oară Festivalul *Pogăcelelor* din *Chitighaz*. Cu această ocazie, centrul cultural a lansat și diferite concursuri pentru care concurenții se pot înscrie înainte de festival.

Unirea a două vieți la Micherechi

În ziua de 23 iulie, în Biserica Baptistă din Micherechi a avut loc cununia a doi tineri, *Maria Berényi* și *Varga Donát*. Familiile și prietenii mirilor s-au adunat la biserică pentru a asista la actul cununiei, actul unirii celor două persoane. Serviciul ocazional a fost condus de pastorul bisericii din loc *Iosif Boros* care a vestit Cuvântul Domnului și a oficiat actul cununiei.

Natura divină a căsătoriei este instituită în Geneza. „Și omul a zis: »lată în sfârșit aceea care este os din oasele mele și carne din carnea mea! Ea se va numi, femeie, pentru că a fost luată din om«. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de nevasta sa, și se vor face un singur trup” (Geneza 2:23-24). Dumnezeu a creat bărbatul și apoi a făcut femeia din „oasele lui”. Așa cum este descris în Biblie, la crearea femeii Dumnezeu a luat una din coastele lui Adam (Geneza 2:21-22). Cuvântul din limba ebraică are semnificația literală „din una din părțile laterale” ale unei persoane, explică societatea misionară internațională „Răspunsuri la întrebări din Biblie”, iar răspunsul la întrebarea „Ce spune Biblia despre căsătorie?” îl redăm mai jos.

Eva s-a născut dintr-o „parte” a lui Adam și acelei părți ea îi aparține. „Și omul a pus nume tuturor vitelor, păsărilor cerului și tuturor fiarelor câmpului; dar, pentru om, nu s-a găsit nici un ajutor, care să i se potrivească” (Geneza 2:20). În

ebraică, pentru cuvintele „ajutor” și „potrivească” se folosește aceeași expresie. Cuvântul folosit este „ezer” și provine de la un cuvânt primitiv de bază care are sensul de a înconjura, a proteja, a ajuta. Eva a fost creată pentru a-i sta alături lui Adam ca și „jumătatea” care îl completează, pentru a-i fi ajutor. Un bărbat și o femeie când se căsătoresc devin un singur „trup”. Noul Testament adaugă un avertisment la această „unitate”. „Așa că nu mai sunt doi, ci un singur trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă” (Matei 19:6).

Multe dintre epistolele apostolului Pavel tratează aspectele care prezintă principiile biblice cu privire la căsătorie și despre cum credincioșii născuți din nou sunt chemați să se comporte în căsnicie. Un astfel de pasaj este 1 Corinteni, capitolul 7 și altul în Efeseni 5:22-33. Studiarea acestor două pasaje biblice împreună oferă credinciosului principiile biblice de bază care trebuie utilizate ca un cadru general pentru a face relația de căsătorie să fie plăcută înaintea lui Dum-

nezeu. Pasajul din Efeseni este în mod special profund în acoperirea aspectelor practice pentru a avea o relație de căsătorie de succes din punct de vedere biblic. „Nevestelor, fiți supuse bărbaților voștri ca Domnului; căci bărbatul este capul nevestei, după cum și Hristos este capul Bisericii, El, Mântuitorul trupului” (Efeseni 5:22-23). „Bărbaților, iubiți-vă nevestele cum a iubit și Hristos Biserica și S-a dat pe Sine pentru ea” (Efeseni 5:25). „Tot așa trebuie să-și iubească și bărbații nevestele, ca pe trupurile lor. Cine își iubește nevasta, se iubește pe sine însuși. Căci nimeni nu și-a urât vreodată trupul lui, ci îl hrănește, îl îngrijește cu drag, ca și Hristos Biserica” (Efeseni 5:28-29). „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mamă-sa, și se va lipi de nevastă-sa, și cei doi vor fi un singur trup” (Efeseni 5:31).

Atunci când un soț și soția lui aleg să folosească aceste principii plecând de la fundamentul faptului că sunt credincioși născuți din nou, acest lucru le aduce o căsnicie biblică. Și aceasta nu este o relație depășită, în care doar unul participă, ci este una aflată în respect față de principiul biblic prin care Cristos este Capul soțului și soției împreună.

Prin urmare, conceptual biblic privind căsătoria este cel al unității a două persoane care reflectă unitatea relației dintre Domnul Hristos și Biserica Sa.

Fie ca și noii familii a Mariei Berényi și Varga Donát, Cristos să li fie Capul, iar unitatea celor doi să reflecte unitatea relației dintre Cristos și Biserica Sa.

R.P.

Lectura Bibliei influențează cititorul

Citirea zilnică a Bibliei are consecințe vizibile asupra stilului de viață, asupra concepțiilor și opiniilor cititorilor. Un nou studiu arată că o lectură frecventă a Bibliei influențează major atitudinea cititorului vizavi de probleme morale, sociale și politice.

Profesorul *Aaron Franzen*, de la Baylor University, a realizat unul dintre primele studii care a investigat impactul social al lecturării Bibliei. El a descoperit că lectura Bibliei în mod regulat este unul dintre cei mai importanți indicatori cu privire la atitudinile față de chestiuni de morală și politică.

Franzen a ajuns la concluzia că lectura Bibliei îi conduce pe cititori nu doar la atitudini contra căsătoriilor între persoane de același sex și contra avortului, ci îi determină să fie mai preocupați de evenimentele din spațiul social și din domeniul economic. Aproape jumătate dintre respondenții care au declarat că deschid Biblia o dată pe an sunt de părere că autoritățile ar trebui să legalizeze căsătoriile gay. În schimb, doar 6% dintre cei care citesc Biblia de câteva ori pe săptămână împărtășesc opinia că homosexualii și lesbienele ar trebui să aibă dreptul să se căsătorească. Majoritatea celor care citesc Biblia regulat sunt împotriva căsătoriilor de acest gen.

Cu cât obiceiul de lectură a Bibliei implică o frecvență mai mare (de la „o dată pe an” la „o dată pe lună” sau „de câteva ori săptămânal”), cu atât mai mare este probabilitatea ca un creștin să spună că un bun cetățean trebuie să fie interesat de dreptatea socială și economică. De asemenea, studiul a arătat că persoanele care citesc Biblia frecvent sunt mai înclinate să susțină că un bun cetățean nu exagerează în privința consumului de diferite bunuri – o atitudine anticonsumerism.

Persoanele care lecturează frecvent Biblia sunt mai înclinate să respingă legile care permit avortul, pedeapsa cu moartea, pedepsirea brutală a infractorilor sau extinderea autorității guvernului în lupta împotriva terorismului.

Atitudinile vizavi de raportul dintre știință și religie sunt mult îmbunătățite în cazul celor care citesc tot mai des Biblia. Cu cât lectura Bibliei este mai frecventă, cu atât cititorii sunt mai puțin înclinați să creadă că religia creștină și știința sunt incompatibile.

Mulți oameni trăiesc cu impresia că știu despre ce este vorba în Biblie și că citirea ei în mod consecvent este doar o „activitate lipsită de sens”, crede Franzen.

„Cred că, în mod frecvent, oamenii ajung la convingeri noi sau descoperă nuanțe noi în ceea ce știau deja”, a declarat antropologul *James Bielo*, de la Miami University. Acesta consideră că rezultatele studiului lui Franzen nu sunt atât de surprinzătoare și consideră că, mai interesant decât faptul că lectura Bibliei poate să îi influențeze pe creștini în concepțiile lor de viață, este răspunsul la întrebarea: Câți creștini citesc Biblia suficient de des încât aceasta să facă o diferență în viața lor?

www.semneletimpului.ro

Botez și sărbătoarea secerișului la Chitighaz

În duminica din 7 august, la Biserica Baptistă din Chitighaz vor avea loc un botez Nou-Testamental și sărbătoarea secerișului. În cadrul serviciului divin de dinainte de masă, pastorul *Csaba Borzasi* va săvârși actul botezului asupra unui candidat, *Petru Rotar*, care își va mărturisi credința în Mântuitorul Isus Cristos în apa botezului.

Mesajul divin al servici-

ului special va fi vestit de pastorul *Alexandru Bodor* din România. În această înaintea de masă, ora de rugăciune va începe la ora 9.00, iar serviciul divin la ora 10.00.

Sărbătoarea secerișului va avea loc după-masă, de la ora 17.00. Biserica Baptistă din Chitighaz așteaptă cu drag toți cei care vreau să fie părtași la sărbătoare.

R.P.

Noii sfinți: Șaguna și Ștefan

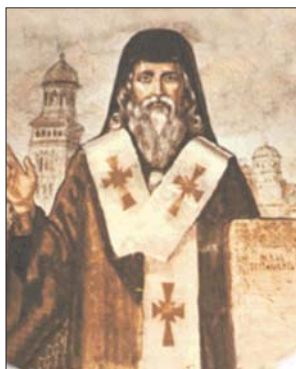
Andrei Șaguna

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, desfășurat sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a hotărât, joi, 21 iulie, canonizarea mitropoliților Transilvaniei Andrei Șaguna (cu zi de pomenire la 30 noiembrie) și Simion Ștefan (cu zi de pomenire la 24 aprilie), ca urmare a propunerilor sinoadelor mitropolitane ale Mitropoliei Ardealului și Mitropoliei Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului, informează Patriarhia Română. Cei doi ierarhi, prin nobila lor misiune pe pământ, prin tipărirea de cărți

în limba română, prin îndemnul către preoți de a fi aproape de poporul lor, au contribuit la păstrarea identității poporului român, dar mai ales la păstrarea neștirbită a credinței strămoșești.

Mitropolitul Andrei Șaguna s-a născut la Mișcolț, pe 20 decembrie 1808, într-o familie de negustori aromâni. Om al timpului și al vremurilor, Andrei Șaguna și-a câștigat dreptul de a fi canonizat ca un mare ierarh deschizător de orizonturi noi și luminoase pentru Transilvania. Deși a trăit mai înainte cu aproape un secol înainte de providențiala unire a poporului român, desfășurată la Alba Iulia, el a contribuit în mod substanțial la actul unirii tuturor românilor, pentru că sufletește a pregătit poporul român din Ardeal.

Simion Ștefan a fost numit în 1643 arhiepiscop și mitropolit al „șcaunului Bălgradului” (Alba-Iulia), Vadului, Maramureșului și

Simion Ștefan

a toată Țara Ardealului. În această calitate s-a remarcat prin abilitatea cu care a reușit să nu îndeplinească cerințele de calvinizare a românilor, acceptând numai folosirea exclusivă a limbii române în biserică. Simion Ștefan a intrat în istoria literaturii prin cea dintâi traducere integrală a Noului Testament. Acțiunea temerară de traducere din greacă, latină și slavonă în limba romană a Noului Testament și apoi tipărirea lui, la Alba-Iulia, în 1648, a scos în evidență dimensiunea teologică a ierarhului.

A. Butar

Botez în biserica ortodoxă din Seghedin

Duminică, 24 iulie, la sfârșitul Sfintei Liturghii săvârșită de preotul Aurel Becan în Biserica Ortodoxă Sărbă din Seghedin, a avut loc botezul bebelușului Aurel Crâsta, copilul părinților Anita Imre și Ștefan Crâsta, originari din Bătania. Micuțul Aurel a devenit prin Sfânta Taină a Botezului membru al bisericii ortodoxe, fiind astfel curățit și de păcatul strămoșesc.

A.B.

Postul iubirii pentru Maica Domnului

Începând de duminică, 31 iulie, creștinii ortodocși vor intra în Postul Sfintei Marii, care durează până la marele praznic, închinat Maicii Domnului, pe 15 august. Este o perioadă rânduită de Biserica Ortodoxă pentru întoarcerea la pocăință și smerenie, la dragostea pentru Maica Domnului și pentru semenii noștri. Dintre toate pos-

turile de peste an, cel care ține cu credință postul Maicii Domnului și se roagă are mari șanse să i se împlinescă dorințele și Sfânta Maria îi scapă de necazuri pe creștinii ortodocși care postesc până pe 15 august. Postul Sfintei Marii sau Postul Sântămăriei a fost rânduit să fie ținut în cinstea Născătoarei de Dumnezeu, care, în-

ainte de Adormirea sa, a petrecut în neîncetată rugăciune și post. Acest post este penultimul din acest an bisericesc și este mai ușor decât cel al Paștelui, dar mai aspru decât al Nașterii Domnului și cel al Sfinților Apostoli. La finalul postului, vom sărbători Sfânta Maria Mare, pe 15 august.

A.B.

Schimbarea la Față a Mântuitorului

Sâmbătă, 6 august, creștinii ortodocși serbează „Schimbarea la Față” a Domnului, Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Acest mare eveniment din viața Mântuitorului nostru, această mare sărbătoare și prealuminat praznic s-a petrecut în anul treizeci și trei al vieții Domnului nostru Iisus Hristos și în ultimul an al propovăduirii Sale. Mântuitorul era pe atunci în partea Cezareei lui Filip, unde marele Apostol Petru L-a mărturisit ca fiind Fiul lui Dumnezeu cel adevărat. El i-a întrebat pe apostoli: Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului? Iar apostolii ziceau: „Doamne, unii zic că Tu ești Ilie, alții zic că ești Ieremia sau alții, că Tu ești unul din prooroci.” (Matei 16, 13-14).

Iar Mântuitorul, vrând să scoată din mintea lor această mare greșală, că El ar fi unul din prooroci, care s-ar fi reîntrupat, (ca să scoată din mintea lor și a tuturor popoarelor creștine de mai târziu), a binevoit să-i ia pe cei trei apostoli, pe Petru, pe Ioan și pe Iacov, fratele său, și să-i suie pe vârful Muntelui Tabor.

Acolo, cei trei apostoli, fiind oboșiți de călătoria muntelui, când au ajuns cu Mântuitorul sus, de mare oboseală, au stat jos și s-au odihnit până au adormit. Apoi, trezindu-se ei, prin iconomia lui Dumnezeu, Mântuitorul S-a schimbat la față înaintea lor. Hainele Lui s-au făcut ca lumina, fața Lui strălucea mai mult decât soarele, iar ei, văzând aceasta, s-au spăimântat foarte și au văzut că stătea în văzduh și vorbea cu doi mari prooroci, cu Moise și cu Ilie.

„Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care bine am voit. Pe Acesta să-L ascultați”

Moise era icoana și închipuirea Mântuitorului, care a condus poporul lui Israel prin pustie până la primirea legii, mai înainte de venirea lui Hristos; și Ilie, cel mai slăvit dintre prooroci, care va veni și la a doua venire să predice Evanghelia trei ani și jumătate pe pământ, împreună cu Enoh și Ioan, pe vremea lui Antihrist, ca să întoarcă poporul evreiesc la dreapta credință.

Stând ei așa și privind la Mântuitorul, auzeau cum vorbea Mântuitorul cu Ilie și cu Moise în limba aramaică, limba lui Adam, pentru intrarea care avea s-o facă El în Ierusalim și pentru preaslăvirea Lui patimă, pentru răstignire, pentru moarte și înviere.

Apostolii auzeau, dar erau îmbătați de lumină, de frică și de cutremur, că un nor deodată a cuprins vârful Taborului. Dar norul acesta nu era întunecat, ci luminos ca soarele și se întindea de la cer până la pământ și un glas din nor, de sus, s-a auzit: „Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care bine am voit. Pe Acesta să-L ascultați!” (Matei 17, 5).

Acolo – zice dumnezeiescul părinte Efrem Sirul – au văzut apostolii pe prooroci și proorocii pe apostoli. A văzut iconomul Tatălui, adică Moise, pe episcopul lui Dumnezeu, pe marele Apostol Petru, căruia i s-au dat cheile împărăției cerurilor. Acolo feciorelnicul Legii Vechi, Ilie, a văzut pe feciorelnicul Legii Noi, pe Ioan Evanghelistul.

Tabere pentru reînvierea tradițiilor populare

Primăria orașului Sântana, în parteneriat cu primăria Aletea și Primăria Grăniceri, implementează, în perioada aprilie 2011 – martie 2012, proiectul „Vatra folclorică Aletea-Sântana-Grăniceri, proiect care are ca obiectiv general reînvierea tradițiilor și obiceiurilor populare din cele trei localități.

Unul dintre obiectivele specifice este reînvierea jocului de duminică, reînvierea tradițiilor de Crăciun și tipărirea unui volum care să conțină elemente culturale comune: cântece, strigături, port popular, colinde, coregrafie, dans popular, etc.

Activitățile principale ale proiectului sunt organizarea a două tabere culturale comune, la Moneasa și Aletea, unde să fie învățate tradițiile de „joc”, tradițiile de Crăciun, mersul cu

În perioada 5–10 iulie, un grup de copii din localitățile înfrățite Aletea, Sântana și Grăniceri a avut ocazia să se perfecționeze în dansul popular al zonei de Criș, într-o tabără de dansuri organizată în stațiunea Moneasa, de către primăria Sântana, cu ajutorul unui proiect transfrontalier.

„clănetele” în cele trei comunități partenere, și montarea unui dans popular cu elemente comune din vatra folclorică Aletea-Sântana-Grăniceri. Astfel, prima tabără de cinci zile s-a desfășurat deja la Moneasa, unde de ospitalitate și cazarea participanților s-a îngrijit primăria din Grăniceri.

Tabăra s-a desfășurat la Hotelul Moneasa, unde în fiecare zi atât dimineața, cât și după-masa au avut loc mai multe ore de dans. Instruitori de dans au fost maestrul al artei populare Viorel Nistor din Arad, Vasile Gal și Cristina Ghera din Aletea. Elisabeta Ardelean, directorul Casei de Cultură din Aletea ne-a informat că partea a doua a taberei va continua în perioada 17–20 august, la Casa de Cultură din Aletea.

Anca Butar

Punctajul de admitere la specialitatea română în anul 2011

Pe 21 iulie s-a publicat punctajul pentru admitere în instituțiile de învățământ superior din Ungaria. În tabelul de mai jos vă publicăm lista universităților din Ungaria, unde se predă specialitatea română și punctajul minim de admitere.

Facultatea	Secția	Punctajul minim
SZIE – PK A-N-Ă	Educatoare (de naționalitate română)	290
SZIE – PK A-N-K	Educatoare (de naționalitate română)	200
SZIE – PK A-N-Ă	Învățător (de naționalitate română)	290
SZIE – PK A-N-K	Învățător (de naționalitate română)	200
SZIE – PK A-L-Ă	Educatoare (de naționalitate română)	382
SZIE – PK A-L-K	Educatoare (de naționalitate română)	200
SZIE – PK A-L-K	Învățător (de naționalitate română)	398
SZTE – JGYPK M-N-Ă	Profesor (de naționalitate română)	85
SZTE – JGYPK M-N-K	Profesor (de naționalitate română)	85
SZTE – JGYPK M-L-Ă	Profesor (de naționalitate română)	85
SZTE – JGYPK M-L-K	Profesor (de naționalitate română)	85
SZTE – JGYPK M-L-Ă	Profesor T/D (de naționalitate română)	84
SZTE – JGYPK M-L-K	Profesor T/D (de naționalitate română)	84
ELTE – BTK M-N-Ă	Limba și literatura română	85

T/D (Cei care dispun de diplomă de profesor)

Tot mai mulți tineri doresc atestat de limba română

Vineri, 22 iulie, șase tineri din Miercurea Ciuc au vizitat sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, unde au fost întâmpinați de Eva Iova, redactorul șef al săptămânalului „Foaia românească” și profesorul universitar dr. Mihaela Bucin, șeful Catedrei de limba și literatura ro-

mână a Universității din Seghedin. Tinerilor le-a fost prezentat de către profesora Bucin din ce constă un atestat de limba română, urmând ca în viitorul apropiat acești tineri, dintre care câțiva au terminat deja liceul, să dea examen de stat la limba română.

A.C.

După încheierea sesiunii de examene, am pornit la drum cu mari speranțe știind că la acest festival vor fi prezente nume mari și o orchestră, care ne plac foarte mult. Deoarece orașul Sopron se află la o depărtare de vreo 500 de km, la cam 7 ore de mers, am pornit în zori.

Ajunși cu bine, a trebuit să găsim locul de cazare. Locuitorii orașului sunt foarte primitivi și prietenoși, ne-au ajutat și s-au interesat de unde suntem, cât stăm. La căminul de elevi era coadă. Ne-am despachetat repede și am pornit la spre locul festivalului. Anul acesta s-a introdus un fel de *festcard* și datorită acestuia toate au mers ca pe roate.

Prima formație care s-a prezentat pe Telecom Nagyszínpad a fost „Mahala Rai Banda” din România. La ora 16 – îmbrăcați în negru – și-au început concertul cu o muzică modernă, autentic țigănească. Datorită lor am „cutreierat” toți Balcanii, Turcia, Serbia, Bulgaria și Moldova. Ne-am plimbat și prin suburbiile Bucureștiului. O oră întreagă ne-au distrat și încântat – deși era o căldură mare – cântând la fanfare și instrumente cu coarde. Spectacolul lor ne-a convins de

Mahala Rai Banda

Multă muzică bună și multe amintiri de neuitat la Festivalul VOLT 2011

faptul că această orchestră e una dintre cele mai distractive dintre cele românești.

După ce anul trecut formația „Kispál és a Borz” s-a desființat, *Lovasi András* cu mare entuziasm s-a integrat în orchestra „Kis-csillag”. *Lecsó alias Lesko-vics András* a reușit să invite publicul la un dans comun.

„My Chemical Romance” e o trupă americană emo, împrumută teme și de la alte orchestre; „Queen”, „Green Day”, „Smashing Pumpkins” și altele. Creațiile lor sunt distractive și pentru fanii adolescenți, la fel și pentru cei mai în vârs-

tă. Era lume, au fost curioși să se convingă că prezența lor nu e doar un truc.

În istoria festivalului e pentru prima dată când deja în ziua deschiderii s-au epuizat toate abonamentele. A doua zi a fost cea a vedetelor și a vântului puternic, și în această zi s-a realizat un record cu 24.000 de spectatori.

Anul trecut „Edda Művek” a concertat cu mare succes în ziua numită „Rocklegendák”, dar și de data aceasta au fost salutați cu aplauze și ovații. Primul om al formației, *Pataky Attila*, a fost cel pe care-l știm. Timp de aproape o oră și jumătate a cântat pe scenă și în rândul publicului.

Formația americană „Primus” a fost surpriza festivalului. *Les Claypool*, chitaristul-magic s-a comportat ca un domn și în ce privește ținuta, dar și în vocabularul său ales. În ciuda rafalelor de vânt, trupa „Tankcsapda” a cântat numeroase hituri. Publicul format din părinți și adolescenți a cântat împreună cu formația americană „Sum 41”, preferata tinerilor. În afară de șlagărul lor „American pie” au mai interpretat multe hituri.

A treia zi a sosit cu o vreme mai liniștită, parcă de toamnă. Datorită trupei „Quimby”, am avut parte de o distracție de neuitat. Publicul din Ungaria îi știe de la mai multe prezențe la Festivalul VOLT. Concertele frenetice ale australienilor (Pendulun) sunt renumite și cunoscute pentru stilul drum and bass. Tineri și mai puțin tineri, toți s-au entuziasmat, au răs-

puns la chemarea lor. După miezul nopții, pe neașteptate a apărut pe scenă unul dintre numele mari – într-un tricou cu emblema VOLT – ai muzicii pop, *Richard Melville Hall*. În timpul concertului neconținut a fotografiat publicul. Trupa „Moby” a creat o atmosferă armonică. Cântăreața trupei, potrivit temperaturii de afară, a apărut îmbrăcată într-o blănă. La sfârșit au interpretat hituri într-un ritm frenetic ca de ex. „Lift me up”.

A patra zi, vremea a devenit mai caldă. Solistul

Marcus Fűrder încă în anul 2005 a decis să formeze o trupă mai numeroasă, „Parov Stelar Band”. Cântă jazz electronic și sunt oaspeți care revin în fiecare an. Liderul formației, costumat foarte elegant, a predat locul cântăreței, trompetistului și saxofonistului *Marcus Ecklmayr*. Producția lor a invitat publicul la dans.

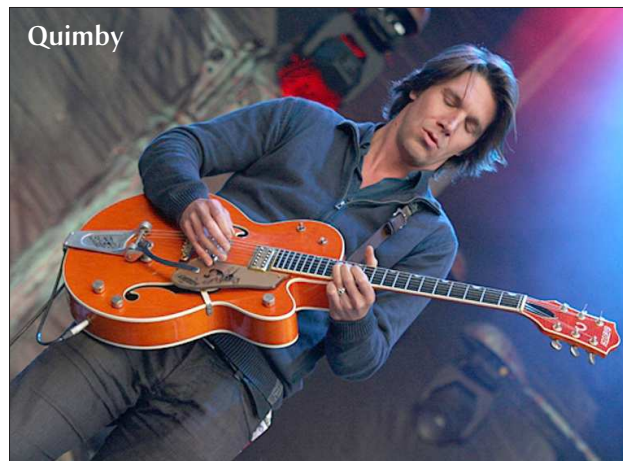
După un turneu prin lume, formația „30 seconds to mars” a poposit și la noi. Popularitatea trupei americane o marchează și faptul că înainte de concertul lor deja era aglomerație mare în jurul scenei. Mr. Nobody, în timpul concertului, a oprit muzica și a invitat pe scenă vreo 25 de persoane, a făcut declarații de amor în limba maghiară și a anunțat prezența lor și la Festivalul Sziget.

Această ediție a Festivalului VOLT și-a înscris numele în marea carte a festivalurilor. La serata dedicată Președinției Uniunii Europene au participat 102 mii de spectatori, iar la festivitatea de încheiere 30 de mii. Noi ne-am îmbogățit cu multe impresii noi și suntem deja în așteptarea ediției jubiliare, cea de 20 de ani.

Gheorghe Berényi – Ákos Szabó, Julia

Parov Stelar

Quimby

Dansurile populare din Micherechi au impresionat publicul julan

Piața Harruckern din Jula a răsunat vinerea trecută de muzică populară românească. În organizarea Centrului Cultural din Jula, pe 22 iulie, a avut loc „o seară românească”, la care au fost invitați păstrătorii de tradiții din Micherechi.

Turiștii, localnicii și toți trecătorii au fost întâmpinați în centrul orașului cu gustoase mâncăruri tradiționale micherechene, cu „vârzar” și „răchișe”, preparate și oferite cu mare însoțire de membrii Clubului Pensionarilor din Micherechi, însoțiți la ieșirea din Jula de conducătoarea Centrului de îngrijire, Mariana Ruja Cefan.

Programul folcloric al micherechenilor a fost întocmit de coregraful și primașul orchestrei Patyi Zoltán și de conducătorul echipei Gheorghe Netea. Pentru început, Echipa de păstrare a tradițiilor „Gheorghe Nistor” a interpretat dansuri locale românești, după care solistul Grigore Poiendan a

cântat cântece populare în limba română. În programul românesc de o oră au fost incluse și dansurile ansamblului Körös-Végyvár, dansuri populare maghiare din Călata, care sunt dansate și de niște tineri micherecheni.

Talentul tinerilor care moștenesc iubirea de dansuri populare la Micherechi s-a reflectat și prin evoluția a două perechi de copii, Ioan Nemes și Angelica Boca, Vasile Martin și Aliz Mihuț, care au uimit publicul numeros cu devotamentul lor. În încheiere au dansat iarăși tinerii dansatori cu mai multă experiență, oferind astfel clipe impresionante celor care s-au oprit în seara din vinerea trecută în piața Harruckern din Jula. În rândul publicului au fost zăriți consulul general Călin Cămărășan, fostul primar al Micherechiului, Teodor Martin cu soția, ambii fiind foarte mândri de nepotelul lor dansator, dar și multe alte familii de români din Jula și Micherechi. R.P.

Rugă de ploaie, un obicei străvechi la Chitighaz

E o formă arhaică de manifestare, de magie imitativă, când fetele umblau a cere ploaie de la puterile supranaturale pentru recoltă bogată. Păpăruga, ritual și spectacol de invocare a ploii, i-a dat omului credința că poate influența forțele naturii să fie de partea omului. În centrul ritualului e apa, ca simbol al fertilității, ca element purificator care asigură sănătate și imunitate față de vrăji și fărmece. Fetele, la îndemnul adulților, practicând obiceiul își făceau un veșmânt specific, fiind acoperite în jurul brâului și al umerilor cu frunze verzi de soc sau de brusturi. Cu ocazia invocării, își făceau datoria din tot sufletul, lăsând să fie udate din belșug, prin stropirea cu apă imitând ploaia. La Chitighaz, obiceiul era practicat de țigănci, acestea fiind privite ca aducătoare de noroc.

În viața comunității românilor din Chitighaz, obiceiul s-a practicat până în anii 1950, când era mare secetă, când multă vreme n-o plouat.

Țăranii români se mai apărau împotriva secetei și cu aruncarea în fântână a unei icoane cu Maica Precistă. Bătrânii își amintesc că odinioară, în biserică sau pe hotar, se ținea slujbă de ploaie la Ispas, când se sărbătorea înălțarea Domnului Isus Cristos. Slujba era menită să asigure cantitatea de ploaie necesară pentru recolta bogată, pentru pâinea de mâine. În frunte cu preotul, au pornit cu prapori, se opreau la crucile găsite la marginea satului la răscrucea drumurilor numite troițe. Ajungând la un lan de grâu, se ținea slujba de ploaie.

Interesându-mă de viața și obiceiurile de odinioară, un consătean m-a îndrumat la Nană Cătiță Faragău Fărcaș. De la ea am aflat despre obiceiul „Păpăruga”, practicat de ea când era fetiță. Ajungând la ea, imediat mi-a stat la dispoziție. Am cunoscut o personalitate cu suflet mare, deșteaptă, având și aptitudine de prevestitoare.

Cătiță Faragău Fărcaș (1939–2009) s-a născut la

Chitighaz, într-o familie de țigani români. Supranumele ei era „Bangyi”, l-a primit pentru că a călcat rău când a început să umble. Mi-a povestit despre viața când mulți țigani aveau adăpostul la marginea satului în putrice săpate în pământ, în partea numită „tamarisică”. În anii 1960, s-au așezat în casele goale din colonia Petőfi. Camera ei era simplă, curată, decorată cu icoane sfinte, păretelele, cuvertura de pat erau în culori vii. Acestea pentru țigani simbolizează fantezia, imaginația bogată.

– De unde cunoașteți obiceiul chemării ploii?

– Eram fetiță când am învățat de la o mătușă numită „Golumbița”. Ea ne-a învățat „ruga”, ne-a arătat din ce și cum trebuie făcute „hainele, măștile”, ca să reușească mai bine cererea ploii.

– Când era timp potrivit pentru a umbla cu Păpăruga?

– Am umblat din primăvară târzie, când multă vreme n-o plouat. Oamenii se plâneau spunând că nu ploaie, n-a fi nimic pe pământ, ar trebui să chemăm țigăncile să ceară ploaie. Gazdele, care aveau mulți cai, vaci, porci, pământuri, ne-au chemat să umblăm cu Păpăruga.

– Cum s-a desfășurat obiceiul?

– Golumbița ne-a dus pe

3–4 fete de 10–12 ani să căutăm și să rupem crengi cu frunze de soc sau de brusturi, când ce aflam. Așezându-ne jos pe iarbă, din crengile astea am făcut hainele. Pe o sfoară sau sârmă am înșirat crenguțele, le-am legat strâns una lângă alta, ca să ne ajungă în jurul brâului și pe umeri. Nouă copiilor tare ne-o plăcut lucrul acesta.

– Cum a decurs obiceiul?

– Am mers la oamenii care ne-au chemat. Mergeam de două ori într-o zi, prima dată dimineața, apoi după amiază.

Pe uliță, întâlnindu-ne cu oameni, ne grăiau și ziceau: „Dumnezo v-asculte!” Oamenii din Chitighaz luau în serios obiceiul acesta.

Ne-or așteptat cu ușa deschisă, așa cum așteptau popa, când sfințește casele la Bobotează. Când am intrat pe ușa deschisă, nu am dat „bineață”, nu am salutat, imediat ne-am dus în fața „istălăului”, a grajdului, unde erau caii, vacile și am spus ruga:

Păpăruga, ruga,
Dă ploaie la cai,
Dă ploaie la vaci,
Dă ploaie la porci,
Dă ploaie la pui,
Dă ploaie la noi.
La tăta lume să fie bine.
Dumnezo să deie ploaie.
La tăta lume, la cai, la vaci, la noi.
Să fim tăți sănătoși!
(Continuare în pag. a 16-a)

Sosite pe filiera Imperiului Otoman în Europa – însăși denumirea lor le trădează originea orientală – sarmalele s-au transformat în adevărate ceremonii gastronomice ale multor națiuni, îndeosebi la români. Ca românii, turcii, croații le denumesc simplu *sarmale*, polonezii – *golomki*, rușii – *goluptzi*, cehii și slovacii – *gwumpkies*. Aceeași popularitate o au și la românii din Ungaria, care le numesc, pe lângă denumirea de sarmale, și *curechi umpluți*. În mod clasic sau tradițional, se fac din carne de porc tocată, amestecată cu ceapă, orez, condimente, învelite în foi de varză crudă sau murată, sub forma unor mici rulouri. Se fierb în ceaune (în unele zone, în vase de lut), la foc mic. Se servesc cu smântână, plus un ardei iute, care arde la limbă. Una dintre aceste rețete am regăsit-o cu prisosință recent și în ceaunul domnului Ștefan Ardelean (poreclit la Chitighaz în satul său natal – Cioropic).

Într-o zi toridă de vară, am poposit în grădina de vară a doamnei Eva Bocsor Karancsi, la Otlaca-Pustă, unde câțiva membri ai Asociației românești „Mihai Purdi” s-au strâns în jurul mesei așteptând cu nerăbdare sărmăluțele cu mălai gătite de domnul Ardelean.

Din ce preparăm?

Pentru 50–60 de sarmale medii sau mici s-a folosit: 3 verde murate (frunze și varză mărunță), 1 kg de carne tocată de porc, 300 g mălai (pisat) pus la muiaș, șuncă afumată, 6 ouă, o mână de usturoi, o ceapă mare, sare, piper, o linguriță de chimen, boia dulce și puțină boia iute, crenguțe de mărar și cimbru, 100 ml ulei.

Cum facem sărmăluțele?

Cu un deosebit talent de povestitor, moștenit de la bunicul său, povestitorul Teodor Șimonca, domnul Ardelean ne-a dezvăluit cu de-amănuntul secretul rețetei de sărmăluțe cu pisat, rețetă învățată de la mama sa.

– Când fac sarmale sau curechi umpluți, cum se zice la noi, la Chitighaz, încep întotdeauna cu pregătirea frunzelor, le tai partea îngroșată de pe nervu-

ra principală, astfel încât frunza să rămână fină și ușor de împachetat. Mie îmi place să fac sarmale mai mari, așa ca să mă satur dacă mănânc vreo șapte. Apoi pregătesc umplutura. Curăț ceapa și o tai mărunț, o pun la prăjit în ulei până devine sticloasă și pun un pic de boia de ardei. Țasta va fi rânțașul pe care-l pun la urmă în sarmale, când sunt aproape fierte. Pentru umplutura curechiului, pun pisatul la muiaș cu puțină apă să nu se umfle în frunză și să crăpe. La noi în casă s-a folosit mult pisat, că altceva nu prea era în aceea vreme. Orez am văzut doar la zile mari, dar pisatul a fost în fiecare zi mâncarea de bază. În carnea tocată pu-

nem șunca tăiată cu cuțitul, ca să-i dea un gust bun de afumătură (mai demult, toată carnea o tăiam cu cuțitul nu o măcinam), ouăle, condimentele și fră-

mântăm bine până obținem o pastă omogenă. După aceea, umplem frunzele de curechi și le așezăm

cimbru, pe urmă iar sarmale, iar șuncă, iar deasupra varză mărunță. Înainte de a pune ceaunul la foc,

în ceaun, după ce am pus pe fundul ceaunului niște varză mărunță să nu se prindă sarmalele la foc. După fiecare rând de sarmale punem în ceaun niște felii de șuncă și un pic de

se pune apă (să treacă peste sarmale), se fierb aproximativ o oră și jumătate, după care se pune rânțașul și se mai lasă să dea în clocot vreo zece minute. Poftă bună! A. Butar

CULTURA PĂTRUNDE ÎN POPOR

In urma autobuzului cultural al naționalităților

După câte un drum al autobuzului cultural al naționalităților trebuie să dăm seama despre rezultatele și lipsurile turneului. Interesul și înfulețirea cu care este urmat programul autobuzului cultural este totdeauna un semn al culturii crescândă a populației noastre dela sale. Echipele culturale au o importanță foarte mare în opera de culturalizare a poporului. Ele au menirea să ridice înalt steagul culturii poporului, steagul culturii adevărate,

înrădăcinate în popor și prin aceasta să grăbească tot mai mult construirea socialismului în patria noastră, să înălțarească tot mai mult lupta pentru apărarea păcii în lume. Statul nostru de democrație populară le-a încredințat echipele culturale o misiune înălțătoare, aceea de a forma cultura nouă a poporului nostru muncitor, de a făuri cadrele noi necesare construirii socialiste, capabile să aplice în viața valorile artei populare.

rânduri și-a și arătat această dorință. Deci populația română de aici nu poate să fie de vină, însă vină toată o poartă acei care au promis că vor purta grija de propagandă cuvenită dar de fapt nu și-au ținut promisiunea și astfel populației române din Kétegyháza i-au luat o ocazie de distracție și învățătură. Greșala trebuie examinată și trebuie luate măsurile pentru ca în viitor să nu se întâmple același lucru.

Munca echipelor culturale e o armă puternică

Trebuie să știm foarte bine că fiecare pas înainte al echipelor noastre culturale înseamnă o lovitură pentru imperialiștii aliați la război. Programul echipelor noastre culturale vrea pace, vrea muncă pașnică, muncă constructivă, vrea să formeze cadre luptătoare pentru viață. Apărând pacea și socialismul ele trebuie să folosească fiecare prilej pentru a sădi o

ura sfântă în inima poporului nostru împotriva dușmanilor omenirii, împotriva ucigașilor de copii din Coreea — imperialiștii americano-englizi — și slugile lor, clicile lui Tito și social-democrații trădători de dreptă. Munca echipelor culturale este o armă puternică în lupta pentru victoria cauzei păcii și prieteniei popoarelor lumii întregi.

Echipa culturală din Elek și-a făcut datoria

Ultimul turneu al autobuzului cultural a fost executat de echipa culturală română din Elek. Trebuie să constatăm imediat la început că echipa aceasta culturală și-a făcut datoria și a răspuns cu cinste încrederii Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria și prin urmare încrederii naționalității române conlocuitoare. Înainte de toate echipa s'a pregătit cu multă dragoste, înfulețire și jertfă pentru a satisface toate cerințele unei echipe culturale. Pentru ea munca echipei s'a dea rezultatele așteptate de întregul popor român din țara noastră, pentru ca populația română a satelor să se distreze și în același timp să și învețe, echipa și-a ales programul foarte bine. Comedia „Pantofarul”, precum și dansurile populare,

cântecele revoluționare și populare române, maghiare și sovietice, au reușit să obțină un succes foarte mare. Succesul acesta se datorește și înfulețirii membrilor echipei: *Constantin Puin, Mihail Sztratyko, Gheorghe Kovács, Ilie Dragos, Petru Szabó, Iosif Bolas, Gheorghe Vidican, Nicolae Kamaras, Florica Sztratyko, Ana Bandrus, Maria Bandrus, Maria Kovács, Veronica Răcz, Elisabeta Lakatos, Gheorghe Copil și Gustav Răcz.*

Echipa reprezintă un colectiv foarte bun al cărui singur scop este îndeplinirea datoriei: răspândirea culturii populare în rândurile naționalității române conlocuitoare. Rezultatele bune se datoresc întregii munci a întregului colectiv.

Populația română se interesează de cultură

Este o dovadă a interesului ce s'a arătat din partea populației române că în fiecare localitate echipa culturală a fost așteptată, a fost încurajată iar la reprezentare s'a adunat un public numeros. Trebuie să menționăm aici comunele *Maggarsanád, Kőröscabád* și *Elek* unde publicul a fost foarte numeros. La Elek s'au adunat aproape 400 de persoane și au aplaudat cu multă înfulețire programul echipei. Însă nu au rămas

în urmă nici comunele: *Lőkősháza, Battonya, Pusztatölgyes, Méhkerék, Kőröscsapát.* Este însă o comună, a doua comună cea mai mare românească unde echipa nu a fost așteptată. Aici cei com-petenti nu au fost în stare sau nu au vrut să adune publicul, prin urmare echipa nu putea să-și țină reprezentarea. Cunoaștem foarte bine populația română din Kétegyháza! Populația aceasta este dornică de cultură și în multe

Înainte la succese noi în munca culturală!

Fiii și fiicele de țărani din Elek au arătat că cultura este și trebuie să fie a tuturor, ea trebuie să pătrundă în masele largi ale poporului nostru muncitor. S'au distins prin cântecele lor frumoase *Elisabeta Lakatos* și *Veronica Răcz*. Prin dansurile executate bine și cu precizie s'a distins *Petru Szabó*, însă toți membrii echipei culturale și-au făcut datoria cu cinste. Astfel misiunea echipei a fost îndeplinită, iar populația satelor române a devenit mai bogată și s'a convins că naționalitatea română conlocuitoare primește din partea statului nostru de democrație populară toate drepturile conștinite în Constituția țării. Statul nostru pune la dispoziția naționalității române conlocuitoare și ajutorul material necesar pentru ca cultura ei să se dezvolte liber și larg și astfel să devină binele întregului popor muncitor român.

Echipele culturale române, de partea lor, trebuie să-și încorde toate puterile pentru ca să obțină rezultate cât se poate de frumoase, pentru ca să dezvolte cultura națională română, pentru ca să închidă definitiv izvorul neștiinței și să mobilizeze toate forțele pentru apărarea păcii și construirea socialismului și prin arma puternică și de neînvinș a culturii populare, naționale.

Presa
ne învață
și ne conduce!

ȘTIRI ȘI FAPTE

ÎN ANUL 1953 LIBERTATEA NOASTRĂ VA APARE ÎN FIECARE SĂPTĂMÂNĂ

Începând dela 1 Ianuarie 1953 ziarul Libertatea Noastră va apare în fiecare săptămână. Scopul acestei schimbări este informarea mai rapidă și mai deasă a naționalității române conlocuitoare. Apariția săptămânală a ziarului Libertatea Noastră s'a făcut posibilă numai cu ajutorul eficient al Partidului Celor ce Muncesc din Ungaria și al guvernului nostru de democrație populară. În același timp, naționalitatea română din țara noastră trebuie să înțeleagă că ajutorul primit din partea statului înseamnă și datorii. Datoria noastră este

ca să ne înarmăm cu învățăturile ideologice propovăduite în coloanele ziarului Libertatea Noastră, să citim fiecare șir al acestui ziar, să urmăm sfaturile și îndrumările lui, într'un cuvânt să traducem în viață conținutul ziarului: să îndeplinim aceea parte a Planului Cincinal care ne revine nouă, să executăm muncile agricole, să ne facem datoria de predare față de stat și prin aceasta să apărăm pacea și să contribuim și noi la construirea cât mai rapidă a socialismului în patria noastră.

60 de cărți românești pentru biblioteca Uniunii Culturale

În ziua de 16 Noembrie Societatea Maghiaro-Sovietică din Gyula a aranjat o serbare frumoasă. La această serbare a luat parte și Echipa Culturală Română din Elek și Gyula, executând dansuri populare, cântece revoluționare și populare. Cu această ocazie Societatea Maghiaro-Sovietică din Gyula a dăruit bibliotecii Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria 60 de cărți scrise în limba română. Majoritatea cărților face parte din operele cele mai noi ale literaturii frumoase dar sunt câteva cărți cu conținut ideologic. Cărțile au fost predate de *tov. Ioan Pomul* secretarul Societății Maghiaro-Sovietice din Gyula. *Tov. Ioan Pomul* a predat cărțile cu următoarele cuvinte: „Vă pre-

dau cadoul Societății Maghiaro-Sovietice și dorește ca cei ce muncesc de naționalitatea română să citească aceste cărți, să-și lărgescă cunoștințele prin ele, să se înălțarească în convingerea lor democratică și prin aceasta să lupte și mai dărz pentru cauza păcii, pentru victoria finală a socialismului. Poporul român, poporul frate cu poporul maghiar este sprijinit în această luptă de marea și nebiruită Uniune Sovietică, în frunte cu tovarășul Stalin și acest fapt negarantează că în marea bătălie a păcii și a socialismului victoria va fi de partea noastră. Cărțile predate să ne fie arme puternice în lupta pentru pace și socialism!”

Profesoare noi în Liceul Român din Gyula

Ziua de 15 Noembrie a fost o zi de bucurie pentru profesorii și elevii Liceului Român din Gyula. În această zi ne-au sosit două profesoare din Republica Populară Română și anume *tov. prof. Eva Bardócz* și *tov. prof. Margareta Leu*. Cele două profesoare au fost primite cu înfulețire unanimă și cu dragoste generală și au și început prelegerile. *Tov. profesoara Eva Bardócz* are ca specialitate științele fizico-chimice și este originară din Koložsvár. *Tov. profesoara Margareta Leu* și-a ales ca specialitate matematicile și fizica. Dânsa este originară din Meggyes.

Imediat, în primele zile de muncă am putut să constatăm că profesoarele noi au toate calitățile necesare pentru un pedagog socialist. Pregătirea lor este cât se poate de temeinică, în domeniul spe-

cialității lor amândouă sunt înzestrate cu cunoștințe adânci și în același timp amândouă au experiențe prețioase referitoare la viața școlară. Prin munca lor conștiințioasă, prin dragostea și înfulețirea lor, prin rezultatele obținute până acum ele au câștigat simpatia generală a tuturor profesorilor și elevilor.

Alegerea și sosirea acestor două profesoare din Republica Populară Română este o dovadă a griji speciale pe care a purtat-o Republica Populară Română pentru a ne pune la dispoziție pe cei mai buni pedagogi. Iată rezultatul prieteniei și frăției sincere dintre popoarele Republicii Populare Române și Republicii Populare Maghiare.

Noilor profesoare le dorim și pe mai departe succesele cele mai frumoase și mult spor la muncă!

CUM SĂ ASIGURĂM NUTREȚUL DE IARNĂ?

Semintele din pădure se pot folosi pentru nutreț de iarnă, dar chiar și în timpul toamnei. Semintele de salcâm, păstaiele diferitelor arbori, castanul sălbatic în timpul iernii, uscat bine și îngrijit cu pricepere, este cel mai bun și hrănitor nutreț pentru vitele și animalele de casă.

Aceste seminte și păstai înainte de a fi folosite sau rezerve pentru iarnă, trebuie măcinate și uscate. Se rezervează în podul casei, unde este aerisit (întors) bisăptămănal. Acest nutreț are o valoare nutritivă ca și celelalte nutrețuri folosite.

Semintele din păduri se pot întrebuința și prin pășture directă a animalelor, dar unde această pășture are obstacole, acolo trebuie să le colectăm noi și să le rezervăm pentru iarnă.

Aceste nutrețuri afară de păstai salcâmului au o influență deranjatoare asupra intestinelor, și pentru această cauză trebuie amestecate cu diferite alte nutrețuri. În contra acestui deranj, e bine să amestecăm acest nutreț cu melasă. E rentabil, ca în troaca în care hrănim vitele să amestecăm și sare amară.

fân. Multe gospodării agricole colective mai au colectat multe mâji de frunze din arace și șanțuri, care nu le costă bani. Și în comunele locuite de români trebuie să se facă la fel, făcând cu această acțiune o mare economie statului!

Să terminăm cât mai repede strângerea tulpinelor de cucuruz (torilor de cucuruz)!

După vara și toamna secetoasă încă în multe locuri vedem afară pe câmp, că nici azi nu sunt strânse tulpinele de cucuruz. Fiecare țaran muncitor, și fiecare agronom știe că tulpinele de cucuruz strânse la timp au o valoare hrănitoare egală, cu fânul. Fiecare zi pe care o petrece tulpina în liber este o pier-

dere fiindcă pierde din valoarea ei hrănitoare. Ploile, vânturile, ceata și gheața distrug vitaminele pe care le conține tulpina de cucuruz.

Cei care nu-și adună tulpinele de cucuruz sunt dușmanii economiei țării, negândindu-se la pierderea pe care o suferă statul nostru.

Sa facem cât mai de vreme silozuri!

Tulpinele de cucuruz adunate la timp, frunzele de napi și coroana sfecei de zahăr sunt cele mai bogate în vitamine și se pot folosi cu succes pentru silozuri. Silozurile dau o alimentație foarte hrănitoare pentru animale, însă trebuie să grijim să nu intre în siloză, diferite materii otrăvitoare, sau pământ, pentru că se vor bolnăvii, mai ales caii, primind deranj de stomac.

Aceste sunt sfaturile statului pentru gospodăriile agricole colective și pentru țaranii muncitori. Făcând munca,

noastră rațional, vom atinge rezultate mai frumoase și vom întări tabăra păcii!

LIBERTATEA NOASTRĂ
Informativul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria.
Redactat de un comitet de redacție.

Editor responsabil:

Ilie Moldovan

Redacția și administrația
Gyula, Városház-u. 13.

Telefon: 134.

Tiparul: Imprimeria din Gyula.
Conducător responsabil:

Gheorghe Kendra

Aprobat de N. M. cu.

0382/A/L/N/1-1950 No.

Colectați frunze de diferiți arbori!

Frunzele de arbori, dar mai ales frunzele de salcâm sunt foarte bune, pentru nutrețul vitelor. Dacă le uscăm sunt bune și pentru înlocuirea fă-

nelor. Multe gospodării agricole colective au adunat și adună și acum frunzele de salcâm, pentru că în felul acesta se economisește mult

PATRU IMAGINI DIN CALENDARUL NOSTRU

Cei ce muncesc la Subpământeanul din Budapesta, și-au luat angajamentul, că în

cinstea celei de 73-a aniversări a nașterii tovarășului Stalin (21 Decembrie) își

vor depăși planul anual. Muncitorii șantierului No 17. stau în fruntea întrecerii. Ei și-au

lual angajamentul că-și vor îndeplini planul anual deja la 1 Noiembrie, iar până la

31 Decembrie își vor depăși planul cu 25 la sută.

— 3 —

Constructorii Subpământeanului din Budapesta vor să-și depășească planul lor anual

În primele zile ale lunii Decembrie va apare Calendarul Nostru pe anul 1953. Acest calendar va fi mult mai bogat decât calendarul pe anul trecut, 1952. El va conține o mulțime de tablouri, imagini din țara noastră, din Uniunea Sovietică și țările de democrație populară. În același timp Calendarul Nostru aduce un material bogat din viața țărilor capitaliste și astfel arată deosebirea între viața noastră fericită și viața mizerabilă a celor ce muncesc în țările capitaliste. Calendarul dă răspuns la toate întrebările și problemele ce ne interesează în viața de toate zilele: tariful poștal, ordinele ministeriale referitoare la agricultură, onomastici, aniversarea celor mai importante evenimente istorice, sărbătorile noastre principale, știri sportive și alte.

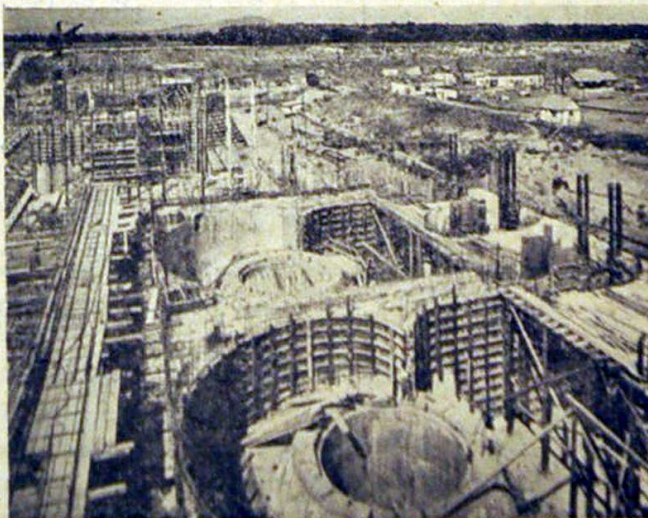
Cumpărați Calendarul Nostru pe anul 1953, calendarul naționalității române conlocuitoare!

La Budapesta se construiește „Stadionul Popular” pentru 80 mii de spectatori. Stadionul popular va fi cel mai mare stadion din țara noastră

La Kaposvár se construiește una din cele mai mari țesătorii ale țării

Construirea Electrocentralei dela Tiszalök

Ciclism

Australianul Cadel Evans a câștigat Turul Franței

Ciclistul australian al echipei BMC, **Cadel Evans**, a câștigat, duminică, în premieră, Turul Franței, impunându-se în fața luxemburghezilor **Andy și Frank Schleck**, ambii de la Leopard Trek. Evans, în vârstă de 34 de ani, este primul rutier din emisfera de Sud care câștigă Turul Franței.

Locul patru în clasamentul general a fost ocupat de francezul **Thomas Voeckler** (Europcar), iar pe cinci a terminat câștigătorul ultimelor două ediții, spaniolul **Alberto Contador** (Saxo Bank).

Ultima etapă din acest an, disputată pe distanța a 95 de kilometri, între localitățile Creteil și Paris, a fost câștigată la sprint de britanicul **Mark Cavendish**, care i-a devansat pe norvegianul **Edvald Boasson Hagen** și pe germanul **Andrei Greipel**. Cavendish,

care s-a impus pentru a treia oară în carieră pe Champs-Élysées, a ajuns la 20 de victorii în Turul Franței, egalându-l astfel pe luxemburghezul **Nicolas Frantz**, care a reușit această performanță în perioada 1924-1929.

Tricoul alb cu buline roșii pentru cel mai bun cățărător din Turul Franței a fost câștigat de spaniolul

Samuel Sanchez (Euskaltel), iar **Mark Cavendish** (HTC) a primit tricoul verde pentru cel mai bun rutier în clasamentul pe puncte.

Tricoul alb al celui mai bun tânăr i-a revenit francezului **Pierre Rolland** (Europcar), cea mai bună echipă a fost Garmin, iar francezul **Jeremy Roux** (FDJ) a fost desemnat cel mai combativ rutier.

Primele zece locuri în clasamentul general au fost ocupate de următorii cicliști:

1. Cadel Evans (Australia) 86:12:22
2. Andy Schleck (Luxemburg) la 1:34
3. Frank Schleck (Luxemburg) la 2:30
4. Thomas Voeckler (Franța) la 3:20
5. Alberto Contador (Spania) la 3:57
6. Samuel Sanchez (Spania) la 4:55
7. Damiano Cunego (Italia) la 6:06
8. Ivan Basso (Italia) la 7:23
9. Tom Danielson (SUA) la 8:15
10. Jean-Christophe Peraud (Franța) la 10:11

ȘTIRI DIN LUMEA SPORTULUI

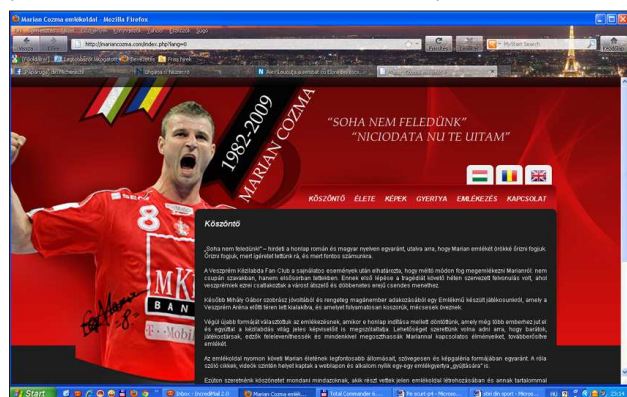
Fotbalist român la Bichișciaba

Echipa de fotbal Bichișciaba 1912 Frühwald Előre SE va avea un nou jucător în persoana românului **Dan Alexandru Leucuța** de la C.S. Ineu. Fostul jucător al UTA-ei și al Inelui a devenit, pentru un an de zile, componentul trupei maghiare din Bichișciaba (Liga 2). Alex Leucuța a ajuns la un acord cu diriguitorii lui Előre și se pregătește pentru un sezon plin de ambiții. „Anul viitor, se împlinesc 100 de ani de existență a clubului și se încearcă promovarea. Va fi un campionat tare, mai sunt echipe puternice, cum e Nyíregyháza, de exemplu”, a spus fotbalistul originar din Ineu, satisfăcut după prima parte a experienței din Ungaria. „Lucrurile stau bine, toată lumea se comportă frumos cu mine, nu m-am așteptat să fie așa OK, mai ales că numai eu sunt român. Cred că am avut cele mai multe minute jucate în meciurile de pregătire”, a povestit Leucuța, a cărui carieră mai include formațiile Poli Iași și Național Sebiș.

Site în memoria lui Marian Cozma

Așa cum a promis încă din februarie 2009, MKB Veszprém, fosta echipă a handbalistului, a lansat un site în memoria românului: mariancozma.com. „Pe site găsiți o descriere amplă a vieții lui, de când era copil până la aventura sa la Veszprém”, a declarat **Rempert Csaba**, președintele fan clubului lui MKB Veszprém.

România, campioană europeană la spadă

Reprezentativa feminină de spadă a României, formată din **Ana-Maria Brânză, Loredana Iordăchioiu, Anca Măroiu și Simona Alexandru**, a câștigat finala Campionatului European de la Sheffield, contra Rusia, cu scorul de 45-31.

România, campioană mondială în 2010, a început competiția cu o victorie în primul tur, scor 45-27, în fața Danemarcei, calificându-se în sferturile de finală, fază în care tricorele au trecut, cu 43-37 de Ungaria. În semifinale, românele le-au învins, cu 45-38, pe reprezentantele Franței,

obținând „biletele” pentru finala europeană.

Pe planșă, în ultimul act al competiției, au evoluat Ana Maria Brânză, Anca Măroiu și Simona Alexandru, în timp ce Loredana Iordăchioiu a fost rezervă. Adversarele lor au fost **Tatiana Logunova, Lubov Șutova, Violeta Kolobova și Anna Sivkova** (rezervă).

Medaliile de bronz au revenit spadasiinelor franceze, care le-au întrecut, cu 42-41, pe sportivele din Estonia.

TVR 1

Luni 1 august

6.00 Telegiurnal 8.00 Vară, fete și vedete! 9.10 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong (R) 13.00 Telegiurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Povestile vechilor codri. Documentar 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 Serial. O tragedie americană 21.00 Serial. Mad Men – Nebunii de pe Marison Avenue 22.00 Serial. Anatomia lui Grey.

Marti 2 august

6.00 Telegiurnal matinal 8.00 Vară, fete și vedete! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 10.20 Perechea potrivită 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Post Meridian 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Povestile vechilor codri. Documentar 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Lunga vară fierbinte 22.00 Serial. Anatomia lui Grey.

Miercuri 3 august

6.00 Telegiurnal 8.00 Vară, fete și vedete! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Mai aproape de tine 14.30 Oameni ca noi 15.00 Convingeri 16.00 Povestile vechilor codri. Documentar 17.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Atac la Londra 22.00 Serial. Anatomia lui Grey.

Joi 4 august

6.00 Telegiurnal 8.00 Vară, fete și vedete! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Interes general 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Atac la Londra 22.00 Serial. Anatomia lui Grey.

Teodora Popa
la „Telegiurnal”

Vineri 5 august

6.00 Telegiurnal 8.00 Vară, fete și vedete! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: concubina regelui (R) 13.00 Telegiurnal 13.45 e-Forum 14.35 Supermarket de divertisment 16.30 Serial. Beaver rezolvă tot 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Atac la Londra 22.10 Film. Știrile de acasă.

Sâmbătă 6 august

6.10 Omul și timpul 7.30 Desene animate 9.00 Amintiri din istorie 9.10 Film. Tălharul Hot-Plot 11.00 Pro patria 12.00 Travelling circular 13.00 Telegiurnal 13.30 Serial. Hannah Montana 14.00 Festivalul Internațional de Folclor Brăila 2011 15.00 Cântecul de dragoste de-a lungul Dunării 16.00 Film. Povestea lui Audrey Hepburn 17.45 Telegiurnal 19.00 Telegiurnal 20.00 Întrecerea anilor cu Mircea Radu 22.10 Film. Corbul: Mântuirea.

Duminică 7 august

6.00 Universul credinței 8.00 Ca la carte 8.30 Desene animate 9.20 Tezaur folcloric 10.00 Viața satului 10.50 Minutul de agricultură 11.00 Viața satului 12.00 Profesioniști...cu Eugenia Vodă (R) 13.00 Telegiurnal 13.30 Serial. Hannah Montana 14.00 Folclor 15.00 Serial. Prin păduri și munți, inimă înlăntuită 16.00 Supermarket de divertisment 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Nume de cod: Agentu' de serviciu 22.00 Serial. Anatomia lui Grey.

TVR 2

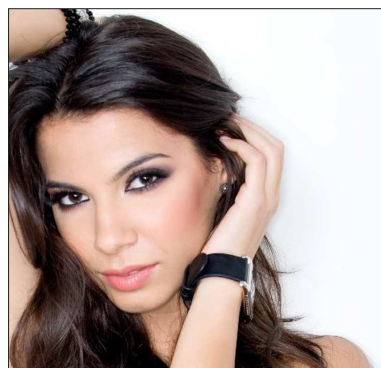

Luni 1 august

7.00 Serial. Familia Simpson 7.30 Serial. Doctor la zoo 9.00 Călătorii la superlativ. Documentar 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Arena leilor (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Curiosul cimpanzeu George 13.35 Împreună în Europa 14.30 Descurcă-te singur! (R) 15.00 Serial. Doctor la zoo 16.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Jamie în Italia 18.00 Serial. Trei regate 19.10 Film. Suspect de crimă 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Legea lui Murphy.

Marti 2 august

7.00 Serial. Familia Simpson 7.30 Serial. Doctor la zoo 9.00 Călătorii la superlativ 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Arena leilor (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Curiosul cimpanzeu George 13.35 Împreună în Europa 14.30 Face toți banii (R) 15.00 Serial. Doctor la zoo 16.00 Telegiurnal 17.30 Jamie în Italia 18.00 Serial. Trei regate 19.10 Film. Suspect de crimă 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Legea lui Murphy.

Irina Mohora
prezintă „ABC...de ce?”

Miercuri 3 august

7.00 Serial. Familia Simpson 7.30 Serial. Doctor la zoo 9.00 Călătorii la superlativ 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Arena leilor (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Curiosul cimpanzeu George 13.35 Împreună în Europa! 14.30 Natură și aventură (R) 15.00 Serial. Doctor la zoo 16.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Jamie, ministrul hranei sănatoase 18.00 Serial. Trei regate 19.10 Film. Inspectorul Lynley: cunoaște-ți dușmanul 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Legea lui Murphy.

Joi 4 august

7.00 Serial. Familia Simpson 7.30 Serial. Doctor la zoo 9.00 Călătorii la superlativ 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Noapte de blues, poezie și jazz (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Curiosul cimpanzeu George 13.35 Împreună în Europa! 14.30 Natură și aventură (R) 15.00 Serial. Doctor la zoo 16.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Jamie, ministrul hranei sănatoase 18.00 Serial. Trei regate 19.10 Film. Inspectorul Lynley: cunoaște-ți dușmanul 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Legea lui Murphy.

Vineri 5 august

7.00 Serial. Familia Simpson 7.30 Serial. Doctor la zoo 9.00 Călătorii la superlativ 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Noapte de blues, poezie și jazz (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Curiosul cimpanzeu George 13.35 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Doctor la zoo (R) 16.00 Telegiurnal 17.30 Jamie, ministrul hranei sănatoase 18.00 Călătorii la superlativ (R) 19.10 Film. Vulpea neagră 21.00 Ora de știri 22.00 Unora le place...cu Florian Lungu și Mike Godoroja 23.00 Serial. Atmosferă fierbinte.

Sâmbătă 6 august

7.00 Arhitecturi. Documentar 8.00 D'ale lui Mitică (R) 9.00 Serial. Britannia high 10.00 Egipt. Documentar 11.30 Revoluția lui Jamie 12.00 Frăția vinului (R) 12.35 Atenție, se cântă! (R) 14.10 Film. O călătorie la Tindari 16.00 Telegiurnal 16.30 Cirque du Soleil: focul lăuntric 18.30 Palatele lumii 19.10 Film. Vulpea neagră: prețul păcii 21.00 Ora de știri 22.00 Timpul chitarelor 23.00 Serial. Atmosferă fierbinte.

Duminică 7 august

7.00 Pașaport de România (R) 8.00 Descurcă-te singur! 9.00 Serial. Britannia high 10.00 Pescar hoinar 10.30 Motomagia 11.30 Jamie Oliver gătește în 30 de minute în grădina Danei 12.30 Palatele lumii (R) 13.00 Târgul de la Negreni (R) 14.10 Film. Io no spik english 16.00 Telegiurnal 16.30 D'ale lui Mitică 17.30 Natură și aventură 18.30 Pe picior mare 19.10 Film. Vulpea neagră: oameni buni și oameni răi 21.00 Ora de știri 23.00 Serial. Atmosferă fierbinte.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

1 AUGUST, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

2 AUGUST, MARTI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

3 AUGUST, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

4 AUGUST, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

5 AUGUST, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

6 AUGUST, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

7 AUGUST, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 3 august 2011 (m1 ora 14.00)
Reluare: vineri, 5 august 2011 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

În actuala noastră emisiune în limba română veți putea vedea un reportaj realizat la tradiționala sărbătoare a românilor din Seghedin, comemorând semnarea, de către Nicolae Bălcescu și Kossuth Lajos, a primului act de împăciuire al popoarelor maghiar și român. Apoi vă vom conduce în Tabăra Păpăruș, unde am făcut un film care, în parte, a fost realizat chiar de tinerii ziarști, participanți în tabără. Realizator: Tiberiu Boca

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior și îndeplinește și funcția de Centru Cultural Românesc pentru comunitatea românească din Ungaria.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgvula@freemint.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând casă cu mansardă, confort lux, încălzire centrală cu gaz, anexe, în centrul Chitighazului (Kétegyháza), cu o suprafață de 98 m². Casa are o grădină cu o suprafață de 960 m², grădină cu gazon, aranjată. Contact: +36-30/540-7766.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

La brutărie

- Aș dori o pâine de un kilogram. Cât costă?
- Opt sute, răspuns brutarului. Poftim!
- Dar pâinea aceasta este mai ușoară, spuse clientul cântărind-o în mână.
- Nu-i nimic, răspuns brutarului impertinent. O să fie mai ușor de cărat.
- Poftim banii, zise clientul, aruncând pe teștea șase sute.
- Nu sunt suficienți. Mai trebuie.
- Nu-i nimic, replică clientul. O să fie mai ușor de numărat.

Rugă de ploaie, un obicei străvechi la Chitighaz

(Urmare din pag. a 10-a)

După ce Golumbița a rostit ruga de ploaie, a tras o găleată de apă din fântâna cu cumpănă, a cerut de la găzdoaie o oală de lut în care ținea laptele și o lingură de lemn. În oala aceasta a pus apă și a stropit fetele de trei ori și le-a bătut ha-

inele de frunze cu lingura. După ritualul acesta, seara, la mulsul laptelui, bovinele, care până atunci nu o avut lapte, de acum înainte i-o venit laptele. Golumbița i-a spus gazdei să nu meargă la fântână, să nu tragă apă, să nu adape animalele. Ca răsplată am primit de la oamenii

„clisă”, făină, fasole, și apoi am ieșit în stradă, mergând mai departe.

După masă iar am mers la casele unde am fost dimineața. Intrând pe poartă ne-am oprit lângă fântână și acolo am zis ruga de ploaie:

*Doamne dăne ploaie,
Că jucăm la Dumnezeu,
Să ne deie ploaie,
Aici suntem la fântână,
Inde iese apă,
Că horim lui Dumnezeu să
ne deie ploaie.
La tăta lume,
La cai, la vaci,
la găini, la noi
La tăt ce iese pe lume,
La tăt să fie ploaie.
Să fie dă tăte,
și la uoamini,
Că cerem pe Dumnezo,
Să ne deie ploaie.
Că și Cristos,
Când l-or pus pe cruce,
O spălat pă oameni,
de păcate,
Dă Doamne ploaie!
După ce a rostit ruga de*

ploaie, Golumbița iarăși a cerut de la găzdoaie oala de lut și lingura de lemn. Apoi a tras apă din fântână punând apă în oală, a udat fetele de trei ori și cu lingura de lemn a bătut hainele de frunze ale fetelor, care între timp se văietau cu glas tare să fie ascultată cererea și Dumnezeu să dea ploaie, să asigure sănătate și să le ferească de vrăji și de farmec.

După cum și-a amintit informatoarea mea, după ceremonialul rugii de ploaie nu peste mult, ba chiar și în ziua aceea, a plouat.

Când a sosit ploaia mult așteptată, „primită de la Dumnezeu”, copiii au ieșit pe ulițe umblând prin canale pline cu apă și cântau:

*„Ploaie, ploaie pă părete
C-așe le place la fete.
Ploaie, ploaie, cu bulbuci,
C-așe le place la prunci!”*

◆
*„Ploaie, ploaie,
Fetele se moaie,
Feciorii să crească,*

Să le cocoșească!”

Băieții se jucau da „Cucurbău”. Îl făceau din noroi, îl frământau bine, îl lăteau la mijloc, făceau o gropiță în care scuipau și ziceau:

*„Cucurbăuu, băuu,
Spargă-te birău!
Dacă nu te sparge,
Dracu te-a mai face!”*

Apoi au dat cu el dă pă-mânt și pocnea tare. Toți au fost bucuroși că a plouat.

Maria Sarca Zombai,
Chitighaz

